

01.12.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**01 Aralık 2023
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

01 Aralık 2023 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMALAR

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7893)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7894)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7895)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının İlişik Notalarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7896)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7897)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Bazı Anlaşmaların Yürürlüğe Girdiği Tarihlerin Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7898)

— Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Bağlı Ortaklığı Olan Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketinin Tasfiyesi Hakkındaki Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7899)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2023/527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536)

YÖNETMELİKLER

— Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Millî Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Bakımdan Sorumlu Kuruluş (ECM) Sertifikasyon Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/34)
- Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/16)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/35)
- Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi (YUVAM) Hesapları Hakkında Tebliğ (Sayı: 2022/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/36)
- Altın Cinsinden Fiziki Varlıkların Finansal Sisteme Kazandırılması Hakkında Tebliğ (Sayı: 2022/11)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/37)
- Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 11/10/2023 Tarihli ve E: 2018/120, K: 2023/171 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 27/9/2023 Tarihli ve 2021/29184 Başvuru Numaralı Kararı

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARLARI

- Yüksek Seçim Kurulunun 27/11/2023 Tarihli ve 2023/1531 Sayılı Kararı ve Eki 31 Mart 2024 Pazar Günü Yapılacak Olan Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde Uygulanacak Seçim Takvimi
- Yüksek Seçim Kurulunun 27/11/2023 Tarihli ve 2023/1532 Sayılı Kararı

Türkiye'nin Sudan'daki tarım şirketi tasfiye ediliyor

Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketinin tasfiyesine karar verildi.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün (TİGEM) bağlı ortaklığı olan Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketinin tasfiyesine karar verildi.

Cumhurbaşkanlığının konu ile ilgili kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, tasfiye işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yürütülerek ortaklık payından kaynaklı tüm hak ve yükümlülükler TİGEM'e devredilecek.

Merkez Bankası'ndan TL mevduatı adımı

Merkez Bankası, KKM'nin cazibesini azaltıp, TL mevduatı destekleyecek yönde adımlarına devam ediyor. Yeni tebliğe göre; bankalar, döviz dönüşümlü kur korumalı hesaplara politika faizinin altında faiz verebilecek. Ancak bu oran, politika faizinin yüzde 85'inden daha düşük olamayacak.

TCMB'nin konuya ilişkin tebliğleri, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, bankalar, döviz dönüşümlü kur korumalı hesaplara politika faizinin altında faiz verebilecek ancak bu oran, politika faizi olan 1 hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 85'inden daha düşük olamayacak. Böylece standart TL mevduat desteklenirken döviz dönüşümlü kur korumalı mevduata (KKM) verilen faizin cazibesi azaltılacak.

Ayrıca, gerçek kişi dönüşüm hesaplarının tarih koşulunda teknik değişikliğe gidildi. Buna göre, yurt içi yerleşik gerçek kişiler, 30 Kasım 2023 itibarıyla bankalarda mevcut olan altın, dolar, avro ve İngiliz sterlini cinsinden mevduat ve katılım fonu hesaplarını TL'ye çevirebilecek.

Merkez Bankasının politika faizinden düşük oranlar uygulanan döviz dönüşümlü kur korumalı mevduat hesaplarında, kur farkının banka tarafından ödenecek faiz veya kar payından yüksek ancak politika faizi ile hesaplanan tutardan düşük olması durumunda aradaki farkın tamamı banka tarafından karşılanacak.

01.12.2023

Kur farkının politika faizi ile hesaplanan tutardan yüksek olması durumunda ise söz konusu destek tutarının, politika faizi ile hesaplanan tutara kadar olan kısmı banka, üzerindeki kısmı ise TCMB tarafından ödenecek.

Merkez Bankası, TL mevduatı cazip hale getirmeyi amaçlıyor
TCMB, TL mevduatı cazip kılmak amacıyla bir dizi adım atmıştı.

TL'ye geçişlerin hızlandığını gösteren veriler doğrultusunda gerçek kişiler için aylık yüzde 2 olarak belirlenen TL payı artış hedefi, eylülde yüzde 2,5'e, ekimde de yüzde 3,5'e yükseltilmişti.

Bakan Şimşek: Türkiye'yi AB'ye yeniden bağlamak istiyoruz

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Avrupa Komisyonu'nun "AB-Türkiye siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerinin durumu" hakkındaki son raporunu memnuniyetle karşıladıklarını belirterek, "Türkiye'yi Avrupa Birliği'ne sağlam şekilde yeniden bağlamak istiyoruz." ifadesini kullandı.

Şimşek, sosyal medya hesabından, "AB-Türkiye siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerinin durumu" hakkındaki son rapora ilişkin İngilizce paylaşım yaptı.

Avrupa Komisyonu'nun "AB-Türkiye siyasi, ekonomik ve ticari ilişkilerinin durumu" hakkındaki son raporunu memnuniyetle karşıladıklarını bildiren Şimşek, komisyon ve yüksek temsilci tarafından önerilen önlemlerin, teşvik edici ve olumlu gelişmelere işaret ettiğini kaydetti.

"Türkiye ve AB birlikte daha güçlü"

Şimşek, özellikle ekonomi, enerji ve ulaştırma konularında AB-Türkiye Yüksek Düzeyli Diyaloglarının yeniden başlatılması, ortaklık konseyi ve bakanlar düzeyinde Yüksek Düzeyde Siyasi Diyalog toplantılarının kaldığı yerden devam etmesi, AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin modernizasyonuna ilişkin taslak müzakere çerçevesine ilişkin görüşmelerin yeniden canlandırılması, Avrupa Yatırım Bankası'nın Türkiye'deki tüm sektörlerdeki faaliyetlerine yeniden başlamaya davet edilmesi, AB'deki Türk iş insanları, öğrenciler, Türk vatandaşları ve aile üyelerine yönelik vize kısıtlamalarının hafifletilmesi çağrılarını dikkati çekti.

"Türkiye ve AB birlikte daha güçlü" vurgusu yapan Şimşek, "Türkiye'yi Avrupa Birliği'ne sağlam şekilde yeniden bağlamak istiyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

S&P, Türkiye'nin not görünümünü pozitif'e yükseltti

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's (S&P), Türkiye'nin kredi notunu "B" olarak teyit ederken kredi notu görünümünü "durağan"dan "pozitif"e çevirdi.

S&P, Türkiye konusunda takvim dışı değerlendirmeye giderek ülkenin kredi görünümünü revize etti.

Kuruluştan yapılan açıklamada, politika yapıcıların aşırı ısınan ekonomiyi soğutma yönünde ilerleme kaydederken Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) da tükenen net döviz rezervi stokunu yavaş yavaş yeniden inşa ettiği vurgulandı.

TCMB'nin hazirandan bu yana yaptığı faiz artışlarına işaret edilen açıklamada, ülkenin ikiz açıklarının da azaldığı vurgulandı.

Açıklamada, 2023 yılı bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYH) yüzde 4,3'ü olarak hedeflenen orandan daha düşük olmasının beklendiği, ithalatın keskin şekilde azalmasıyla cari açığın da kademeli daralacağının öngörüldüğü bildirildi.

Türkiye'nin kredi notunun "B" olarak teyit edildiği ve kredi notu görünümünün "durağan"dan "pozitif"e çevrildiği kaydedilen açıklamada, ödemeler dengesinin daha da iyileşmesi, döviz rezervlerinin daha hızlı artması ve gelecek 12 ay içinde dolarizasyonda düşüş görülmesi halinde uzun vadeli ülke notunun bir kademe yükseltilebileceği belirtildi.

01.12.2023

Türkiye ekonomisi yeniden dengelendi

Türkiye'nin yeni ekonomi ekibinin kredi koşullarını daha da sıkılaştırmasının, ekonominin doğrudan bir resesyondan kaçınmasının beklendiği ifade edilen açıklamada, son verilerin, üçüncü çeyreğin başından bu yana tüketimin zayıflamasıyla Türkiye ekonomisinin hem yavaşladığını hem de yeniden dengelendiğini doğruladığı kaydedildi.

Açıklamada, Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 3,7, 2024'te de yüzde 2,4 büyüyeceğinin tahmin edildiği belirtildi.

Öte yandan açıklamada, Türkiye için bir sonraki planlı değerlendirmenin 2024'te gerçekleştirileceği bilgisi paylaşıldı.

Asgari ücret maratonu başlıyor

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, milyonlarca çalışanı ilgilendiren yeni yılda geçerli olacak asgari ücret için ilk toplantıyı bugün yapacak. Komisyonun çalışma usulü nedeniyle Asgari Ücret Aralık ayının ikinci yarısında, çoğunlukla da ayın son 10 günü içinde belirlenebiliyor.

MEHMET KAYA / ANKARA

Aralık ayı başlamasıyla son dönemin en tartışmalı asgari ücret maratonlarından biri yaşanacak. Kesin tarih henüz belli olmadı ancak kısa bir süre içinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, işçi tarafı olarak TÜRK-İŞ, işveren tarafı olarak ise TİSK'i, belirleyeceği tarihte toplantıya çağırarak. Bakan Vedat Işıkhan, 2024'ün tamamı için bir ücret belirleneceğini açıklamıştı. Kamuoyundaki yanlış algının aksine, geçen iki yılda da ücret artışı yılın tamamı için belirlendi ancak çok yüksek enflasyon artışı nedeniyle hükümet ara dönem için komisyonu toplayıp yeniden artış yaptı. Bakan Işıkhan'ın açıklaması, Temmuz ayı itibarıyla ilave bir artış yapılmasına gerek kalmayacağı yönündeki görüşünü öne çıkarıyor. Sürecin başlamasıyla birlikte olası ücret seviyeleri de tartışılmaya başlandı. Tarafların hiçbirisi resmi bir açıklama yapmadı. Komisyonun çalışma usulü nedeniyle Asgari Ücret Aralık ayının ikinci yarısında, çoğunlukla da ayın son 10 günü içinde belirlenebiliyor. Genellikle 4 oturumda yapılan görüşmelerin üçüncü oturumunda, Hazine ve Maliye Bakanlığı, TÜİK ve Hacettepe Üniversitesi'nden ekonomik durum ve geçinme, beslenmeye yönelik veriler alındıktan ve bunların tutarları hesaplandıktan sonra taraflar ücret seviyesi üzerinde tartışmaya başlıyor. Yine de hem genel enflasyon düzeyi, hem de TÜRK-İŞ'in açlık yoksulluk seviyesine yönelik analizleri yüzde 40'lar dolayında işçiyi ilgilendiren alanlardaki fiyat artışını işaret ediyor. Genel enflasyon Temmuz ayından

bu yana yüzde 29,41'e ulaştı. Kasım ve Aralık aylarıyla bu oran yüzde 40'lara yaklaşacak.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, işçi adına TÜRK-İŞ, işveren adına TİSK ve hükümet kanadından katılan 5'er üye ile oluşuyor. Komisyon ilk toplantısında çalışma takvimi ve usulü ile tartışılacak konuların yanında, komisyon çalışmalarına teşkil edecek beslenme ve geçinmeye yönelik analizler ile genel ekonomik duruma yönelik olarak TÜİK, Hacettepe Üniversitesi ve Hazine Maliye Bakanlığı'na resmi yazıların gönderilmesine yönelik prosedürü oluşturuyor. İkinci ve üçüncü toplantılarda da gündeme alınan konular tartışılıyor ve hesaplamaya konu olacak yazıların ulaşmasının ardından –ki genellikle üçüncü oturum öncesi ulaşıyor- taraflar taleplerini açıklıyor. Dördüncü oturumda ise doğrudan ücret önerileri üzerinden tartışma yapılıyor. Toplantı sayısına yönelik mevzuatta bir hüküm bulunmuyor ve taraflar çalışmaların seyrine göre daha az ya da daha fazla toplantı yapabiliyor.

Komisyonun resmi toplantı oturumları dışında tarafların özel toplantıları da olabiliyor. Nitekim geçmiş yıllarda tarafların Cumhurbaşkanı ya da Başbakan ile özel gayriresmi toplantılarında da ücret konusunda uzlaşmaya varılmış ve sonra komisyonda oylama haline getirilmişti.

Asgari ücret genellikle işçi ve işveren taraflarından birinin uzlaşmayı kabul etmemesi nedeniyle işçi-hükümet veya işveren-hükümet tarafı oylarıyla kabul ediliyor. Son yıllarda tam uzlaşma olması yönünde tarafların isteği arttığı için tam uzlaşmayla sonuçlanan görüşmeler de yaşandı.

Gelir vergisi beklentisi

2024 asgari ücret belirlenmesi öncesi işçi ve işveren taraflarının uzlaşma içinde talep ettiği en önemli unsur gelir vergisi ayarlaması konusu oldu. Her iki taraf da çeşitli vesilelerle, yeniden değerlendirme ile artırılan gelir vergisinin yüzde 15'lik ilk diliminin yıllık tutarının Cumhurbaşkanı'nın yetkisini kullanarak daha yüksek oranda artırılması ve böylece asgari ücret alanlar ile daha fazla ücret alanların asgari ücret kadar kazançlarının vergi dışında kalan tutarının yükseltilmesini talep ediyor. Son yıllarda asgari ücretin dahi ilk dilim kazanç üst sınırını aştığı için asgari ücretlilerin ilave oluşan vergilerinin bütçeden karşılanması yoluna gidilmişti.

TÜRK-İŞ; "Enflasyon da olmasın zam da yapmayın"

En fazla işçi üyeye sahip konfederasyon Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) 24. Genel Kurulu'nda Başkan Ergün Atalay asgari ücrete yönelik sözleriyle dikkat çekti. Atalay'ın konuşmasında 2024'te uygulanacak asgari ücrete ara artış yapılması gerektiğini belirterek, geçtiğimiz günlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın, ara artışın gerçekleşmesine gerek kalmayacağı yorumuna yanıt verdi.

Ara artış olmayacaksa hiç artış olmasın!

Ergün Atalay, yakın zamanda başlayacak asgari ücret belirlemeye yönelik çalışmalarda, işçi tarafı heyetine asgari ücretli sağlık, perakende, enerji sektöründen birer işçi ile karayollarında çalışan bir taşeron işçiyi dahil edeceklerini tekrarlayarak, bu işçilerin geçim koşullarını anlatacaklarını bildirdi. Enflasyona bağlı olarak ara artış yapılması gerektiğini vurgulayan Atalay, “Bu ücret başlangıç ücreti ama ülkemizde öyle bir noktaya geldi ki geçim ücreti oldu. Şimdi 11 bin 402 lira. Bakan Bey ‘Bu sene bir kere artış olacak.’ dedi. Hiç olmasın. Enflasyon da olmasın zam da yapmayın. Parayı ver, zam yap, neye yarıyor? Bu yıl Asgari Ücret Tespit Komisyonunun işçi heyetinde bir sağlık işçisi, bir kasiyer, bir enerji işçisi, bir de karayollarında kar temizleyen taşeron işçi yer alacak. Bu paraya nasıl geçinemediklerini anlatacaklar. Cambaz olsanız 11 bin 402 lirayla bir hafta geçinemezsiniz” diye konuştu.

Gelir vergisinde düzeltme isteği

Asgari ücreti de ilgilendiren, genel olarak tüm çalışanların ödediği vergiyi de içeren gelir vergisi dilimlerinde ayarlama yapılması gerektiğini kaydeden Ergün Atalay, “20 bin lira ücret alan bir işçi sene sonunda vergi kesintisi nedeniyle 16 bin lira ücret alıyor. Ülkeyi yönetenlere sabah akşam bunu anlatıyoruz. Benim 20 bin liramdan 4 bin lirayı niye alıyorsunuz arkadaş? Çok alandan çok alın, az alandan az alın” diye konuştu.

Asgari ücret geniş kitleleri ilgilendiriyor

Resmi kayıtlarda asgari ücretli sayısı yaklaşık 6,6 milyon kişi görünse de asgari ücretin çok az üzerinde ya da mesailerle daha fazla ücret alan kişiler dikkate alındığında, Türkiye’de çalışan çok büyük bir kitlenin ücretinin belirleyicisi asgari ücret durumunda. Asgari ücretin çok az üzerinde alanlar dışarıda bırakılsa dahi 16.4 milyon zorunlu sigortalının yüzde 40,24’ü asgari ücret alıyor. Bu çok yüksek oran aynı zamanda ülkenin genel ücret durumunun düşüklüğünü gösteriyor. Diğer yanda ise özellikle ihracatçı sektörlerde, düşük ve orta teknoloji dolayısıyla katma değeri düşük ürünlerin yoğunluğu ile tekstil ve bazı sektörlerde markalara fason üretimin yoğunluğu nedeniyle ücret seviyesi rekabeti etkiliyor. Asgari ücret, sosyal güvenlik ve işsizlik sigortası gibi çok sayıda yükümlülüğün artışına neden olması, yanında özel sektördeki toplu sözleşmelerin artış oranlarının dikkate alınmasında da etkisi bulunuyor.

"Avrupa, Türkiye için çok önemli. Biz, bu pazarlarda kalıcıyız"

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, son yıllarda Türk şirketlerinin rekabet gücünü artırarak Avrupa ile ticaretle gelişmeler kaydettiğini belirterek, "Avrupa, Türkiye için çok önemli. Biz, bu pazarlarda kalıcıyız." dedi.

Bakan Bolat, Hollanda ziyareti kapsamında, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Dünya Türk İş Konseyince Amsterdam'da düzenlenen programda yaptığı konuşmada, Avrupa ile ticaretin Türkiye açısından önemine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Türk firmalarının tedarik zincirlerinde önemli ağırlığı olduğunu vurgulayan Bolat, Türkiye'nin parça ve makine üreten bir ülke olmasının yanı sıra coğrafi konumu sayesinde ürünleri çok kısa sürede Avrupa'ya ulaştırabilecek lojistik güce sahip olduğunu belirtti.

Bolat, Türk sanayisinin rekabetçiliğinin ve dünya çapında üretim kapasitesinin yanı sıra AB ile gümrük birliği ve ticari ilişkilerde kendini yenilemesiyle başarılar elde ettiğini vurgulayarak, şu ifadeleri kullandı:

"Bu pazarı kaybedemeyiz"

"Avrupa, Türkiye için çok önemli. Bu pazarı kaybedemeyiz. Biz bu pazarlarda kalıcıyız, olmak zorundayız. Geçen yıl itibariyle 200 milyar dolar ticaretimiz var ve dengede bir ticaret. Geçen sene bizim 9 milyar dolar fazlamız vardı. AB'nin turizmde yüzde 65, ihracatımızda yüzde 41, ithalatımızda yüzde 26 ve Türkiye'ye gelen doğrudan yatırımda yüzde 65 paya sahip olduğu için ilişkilerimizi düzenli ve yapıcı bir şekilde sürdürmeye çalışıyoruz. Hükümetlerimiz de hep bu politikaları izlediler."

Birçok ülkenin, Türkiye ile iş yapmak istediği ve Türkiye'ye yatırım yapmayı arzuladığını kaydeden Bolat, AB Komisyonunun "AB-Türkiye Siyasi, Ekonomik ve Ticari İlişkilerinin Durumu" başlıklı raporunda da AB liderlerine Türkiye ile ticaretin geliştirilmesi yönünde tavsiyelerde bulunulduğuna dikkati çekti.

Bolat, raporda Türkiye ile gümrük birliğinin hizmetler sektörünü de kapsayacak şekilde yenilenmesi için müzakerelerin başlatılması, ticari ilişkilerin geliştirilmesi ve Türk vatandaşlarına vize için kolaylık sağlanması gibi hususların yer aldığını ifade etti.

Türkiye ile Hollanda arasındaki ilişkiler

Bolat, Hollandalıların da Türkiye ile ticari ilişkilerini başta turizm, enerji ve hizmet sektörü gibi alanlarda geliştirmek istediğini ve üçüncü ülkelerde işbirliği yapılmasına yönelik görüşmeler yapıldığını dile getirdi.

Hollanda ile ilişkilerin, Osmanlı dönemini de içine alan yaklaşık 500 yıllık bir tarihi olduğunu belirten Bolat, "Hollanda ile resmi diplomatik ilişkilerin başlamasının üzerinden de 99 yıl geçmiş. Önümüzdeki yıl 100. yıl olacak ve bunun için iki tarafta da özel programlar olacak." diye konuştu.

Bolat, Hollanda-Türkiye ilişkilerinin siyasi ve ekonomik alanda büyük ölçüde sorunsuz ilerlediğini anlatarak, geçen yıl Türkiye ile Hollanda arasındaki ticaret hacminin 12,5 milyar dolar seviyelerinde olduğunu ve bu rakamların 3,5 milyar dolarının Türkiye lehine olduğuna dikkati çekti.

Türkiye'nin başta turizm olmak üzere hizmet sektöründe önemli atılımlar gerçekleştirdiğini belirten Bolat, "Bu yıl ağırladığımız turist sayısında 56-58 milyon dolaylarına geliyoruz. 2030 yılı hedefimiz 100 milyon turist, 100 milyar dolar." diye konuştu.

Türk iş inşalarıyla buluşma

Bakan Bolat, Hollanda'ya yaptığı iki günlük ziyaret kapsamında Hollanda Ekonomi İşleri ve İklim Politikaları Bakanı Micky Adriaansens ve Hollanda Dış Ticaret ve Kalkınma İşbirliği Bakanı Liesje Schreinemacher ile görüştü.

Bolat, Türkiye-Hollanda arasındaki ticari ilişkileri derinleştirici ve karşılıklı yatırım fırsatlarını güçlendirici hususlar üzerine mutabık kalınan JETCO Protokolü'nü Hollandalı mevkidaşıyla imzaladı.

Bakan Bolat, diplomatik temasların yanı sıra DEİK ile Hollanda Sanayici ve İşverenler Konfederasyonu organizasyonunda Hollandalı ve Türk İş İnsanları, MÜSİAD Hollanda yöneticileri ve diğer Türk STK'lerin başkan ve yöneticileriyle bir araya geldi.

Hollanda temaslarını tamamlayan Bolat ve beraberindeki heyet akşam saatlerinde Türkiye'ye hareket etti.

Türkiye, OECD ve G20'de en hızlı büyüyen ekonomi oldu

Türkiye, yılın 3. çeyreğinde verisi açıklanan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ve G20 ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ekonomi oldu.

OECD ve Türkiye İstatistik Kurumu verilerinden yapılan derlemeye göre, Türkiye, temmuz-eylül döneminde sergilediği performansla ekonomik büyümesini 13. çeyreğe taşıdı. Türkiye'nin yüzde 5,93'lük büyüme oranı diğer ülkelerle karşılaştırıldığında, Avrupa Birliği (AB), OECD ve G20 ülkeleri arasında birinci sırada yer aldığı görüldü. OECD'de Türkiye'yi, yüzde 5,9'luk büyüme oranıyla Kosta Rika takip etti. Bu ülkeyi yüzde 3,4 ile İsrail, yüzde 3,2 ile Meksika ve yüzde 2,9 ile ABD izledi. OECD ülkeleri ekonomilerinin ortalama büyümesi yüzde 1,7 olarak hesaplandı. OECD'de ekonomisi en çok küçülen ülke ise yüzde 1,5 ile Norveç oldu. Ekonomisi en fazla daralan ikinci ülke yüzde 1,3 ile İsveç olarak hesaplandı.

G20'DE DE ZİRVEDE

Türkiye, 3. çeyrek büyüme verisi açıklanan G20 ülkeleri içinde de ilk sırada yer aldı. Türkiye'yi, yüzde 4,9 ile Endonezya ve Çin takip ederken bu ülkeleri yüzde 3,2 ile Meksika izledi.

Söz konusu dönemde AB'de ortalama büyüme yüzde 0,1 oldu. AB ülkelerinin büyüme oranlarına bakıldığında Romanya'nın yüzde 2,1 ile ilk sırada yer aldığı, bu ülkeyi yüzde 1,9 ile Portekiz'in takip ettiği görüldü. Türkiye ekonomisi, AB ülkelerinden daha hızlı ve güçlü büyüme performansı sergiledi.

Gazze'de yeniden patlama sesleri: Ateşkes bitti

İsrail ve Hamas arasındaki insani aranın bugün sona ermesi beklenirken Gazze'de 7 gündür süren sükûnet çatışma sesleriyle kesildi.

İsrail ordusu, Gazze Şeridi'nden atılan bir roketin hava savunma sistemleri tarafından imha edildiğini açıkladı.

Ordudan yapılan yazılı açıklamada, Gazze Şeridi sınırında bulunan yerleşim birimlerinde uyarı sirenlerinin çaldığı ve Gazze'den fırlatılan bir roketin havada imha edildiği bildirildi. **Filistinli** taraflardan konuyla ilgili henüz bir açıklama yapılmadı. Öte yandan Filistinli kaynaklar, Gazze'nin kuzeyinde silah ve patlama sesleri duyulduğunu aktardı.

İsrail ile **Hamas** arasında varılan yedi günlük "insani ara", bugün Türkiye saati ile 08.00'de bitiyor.

Büyüme üçüncü çeyrekte yüzde 5.9, yıllıkta yüzde 4.3

Alaattin AKTAŞ

01 Aralık 2023 Cuma

Türkiye ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 5.9 büyüdü. İlk üç çeyrek toplamında geçen yılın aynı dönemine göre kaydedilen büyüme böylece yüzde 4.7 oldu.

Son dört çeyrek toplamının önceki dört çeyreğe kıyaslanmasını gösteren yıllık büyüme ise yüzde 4.3 düzeyinde.

Bu yılın büyüme tahmini orta vadeli programda yüzde 4.4 olarak yer alıyor. Bu tahminin tutması için son çeyrekteki büyümenin yüzde 3.8 olması yetecek. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de TRT Haber'de yaptığı açıklamada büyümenin bir miktar yavaşlayacağına işaret etti ve bundan kaygı duymamak gerektiğini vurguladı. Anlaşıyor ki son çeyrek büyümesi yüzde 4'ün altında gelecek ve ekonomi yönetimi bunu görüyor ve bu düzeyde bir orana hazırlıklı.

Yüzde 5.9 yüksek bir oran

Büyümede üçüncü çeyrek gerçekleşmesine ilişkin tahminler yüzde 5.9'un epeyce altında bulunuyordu. Bu yüzden yüzde 5.9 yüksek bir oran olarak nitelendi. Ancak bu büyümede inşaatın ilk sırada olduğu da dikkat çekmiyor değil.

İnşaattaki büyüme üçüncü çeyrekte bir önceki yılın yüzde 8.1 üstünde geldi. Sanayideki büyüme de yüzde 5.7 oldu.

Üçüncü çeyrekteki büyüme geçen yıla göre finans ve sigorta faaliyetlerinde yüzde 5.1'de, hizmetlerde yüzde 4.3'te, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerinde yüzde 2.7'de, diğer hizmet faaliyetlerinde yüzde 2.2'de, bilgi ve iletişim faaliyetlerinde yüzde 1.7'de kaldı.

Tarım küçülmekten adeta kıl payı kurtuldu. Tarımdaki büyüme yalnızca yüzde 0.3 oldu. Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri ise yüzde 2.5 küçüldü.

En büyük katkı hizmetlerden

Üçüncü çeyrekte en hızlı büyüme inşaatta kaydedilmiş olsa da GSYH'ye katkıda ilk sırada hizmetler bulunuyor.

Hizmetlerdeki yüzde 4.3'lük büyümenin katkısı 1.08 puan, sanayideki yüzde 5.7'lik büyümenin katkısı 1.02 puan oldu. İnşaat, yüzde 8.1 büyümesine rağmen toplamdaki payının görece düşük olmasından ötürü GSYH'ye ancak 0.38 puan katkı verdi.

KKM'deki düşüş sanki hız kesiyor gibi...

Kur korumalı mevduat, doğrudan TL cinsi açılan hesaplarda asgari faiz koşulunun eylül sonunda kaldırılmasıyla birlikte çok büyük bir hızla gerilemeye başlamıştı. KKM, 29 Eylül'den 17 Kasım'a kadar geçen bir buçuk ayda toplam 535 milyar lira azaldı. Haftalık ortalama azalma 76 milyar lira oldu.

Ama 17-24 Kasım haftasına ilişkin son veriler KKM'deki azalmanın sanki hız kesmekte olduğunu gösteriyor. KKM söz konusu haftada 29 milyar lira geriledi ve 24 Kasım itibarıyla 2 trilyon 739 milyar liraya indi.

KKM, zirve yaptığı 18 Ağustos'tan 17 Kasım'a kadar 640 milyar lira azalmıştı. Son haftadaki tutarla birlikte toplam azalma 669 milyar buldu.

Ancak KKM'deki bu gerileme çok muhtemeldir ki doğrudan TL ile açılan hesaplardan oluştuğu ve bu hesapların toplamdaki payı da tam bilinmemekle birlikte yüzde 40'tan az olduğu için sistemden çıkacak para yavaş yavaş azalacak.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek TRT Haber'deki açıklamasında KKM konusuna da değindi ve belli ki çıkışın yavaşlamakta olduğunu görüldüğünden hareketle "KKM'nin azalması noktasında önümüzdeki dönemde ilave adımlar atabiliriz" dedi.

Döviz kurunda belirgin bir artış yaşanmadığı sürece döviz dönüşümlü KKM'nin artık Merkez Bankası'na pek yükü yok. Bu hesaplara uygulanan en düşük faiz yüzde 40, üç aya denk gelen faiz yüzde 10 ve kur artışı da üç ay için yüzde 10'u bulacak gibi görünmüyor.

TL cinsi hesaplarda daha 600 milyar lira gibi bir tutar kaldığı tahmin ediliyor, bu tutar da başlangıçtaki hızda olmasa bile azalmaya devam edecek gibi.

Ama bu eğilime rağmen ekonomi yönetimi KKM kamburundan bir an önce kurtulmak istiyor ve belli ki önümüzdeki dönemde bu yönde bir takım yeni adımlar görebiliriz.

Ne var ki döviz dönüşümlü hesaplar için çok dikkatli karar alma gerekliliği de ortada. TL cinsi KKM'den çıkan çok muhtemeldir ki ağırlıkla mevduata gitmiştir; ancak zaten döviz tasarruf etmeye alışkın olanların hesaplarından oluşan döviz dönüşümlü KKM'yi cazip olmaktan çıkarmak kısa vadede çok olumsuz sonuçlar doğurabilir.

Yabancı geliyor ama öyle gürül gürül de değil!

Ekonomi yönetimini dinleseniz, yabancıların Türkiye'ye gelmek için birbirleriyle yarıştığını sanırsınız. Ancak Merkez Bankası'nın açıkladığı verilere bakıyoruz; tamam bir giriş var, var olmaya ama öyle söylendiği gibi de değil, yavaş yavaş geliyorlar...

Merkez Bankası dün 17-24 Kasım haftasının verilerini açıkladı. Buna göre söz konusu hafta yabancı yatırımcılar net 214.8 milyon dolarlık hisse senedi almış. Yabancılar 17 Kasım'da biten haftada 119.5 milyon, 10 Kasım'da biten haftada 7.3 milyon, 3 Kasım'da biten haftada da 85.7 milyon dolarlık hisse senedi almıştı. Böyle son bir aydaki net alım 427.2 milyon dolar oldu.

Aynı şekilde son bir ayda devlet iç borçlanma senedi kesin alım tutarında da artış var. Yabancılar, 24 Kasım haftasında 96.8 milyon, 17 Kasım haftasında 4.9 milyon, 10 Kasım haftasında 131 milyon, 3 Kasım haftasında da 27.2 milyon dolarlık olmak üzere son bir ayda toplam 259.9 milyon dolarlık iç borçlanma senedi aldı.

Bu arada 17 Kasım'da biten haftada 1 milyar 57 milyon dolar gibi çok yüklü bir ters repo işlemi yapıldı.

Son bir ayın verileri, en azından önceki dönemlere, hele hele seçim öncesine göre çok iyi. Ama yeterli mi, pek değil...

Abdulkadir Selvi

Ponzi Seçil'in verdiği şifre ve Denizbank'ın dilekçesindeki çelişki

Ponzi Seçil konuşmaktan korkuyor. Ponzi Seçil'in fonlarından beslenen esas oğlanlar da Seçil Erzan konuşursa diye korkuyor.

O nedenle şimdilik "Omerta" kuralı işliyor. Ancak bu bir yere kadar tabii ki. Sonuçta genç ömrünü hapiste çürütmek var.

İddianameyi yetersiz bulduğumu söylemiştim. Ama yargılama süreci sıkı tutuluyor. Eğer Seçil Erzan'a yeterli güvence sağlanırsa duruşmalarda birçok ifşaata tanıklık edebiliriz.

ŞİFREYİ VERDİ

Seçil Erzan, Denizbank'ta sorgulandığı sırada telefonunun alındığını ve sim kartın kırıldığını söylemişti. Futbolcuların avukatlarından Şekip Mosturoğlu, "Seçil Erzan mahkemede 'Telefonumu aldılar, kır dediler kırdım. Temizle dediler, temizledim' dedi. Mahkemeye de kırık bir telefon teslim etti. Neyi temizlediler acaba?" diye sormuştu.

Bu haklı ve yerinde bir soru. Denizbank'ın açıklamasında ise, "Seçil Erzan, mevcut telefonlarını, iddia sahiplerinin ve ismini veremeyeceği kişilerin devamlı olarak rahatsız etmesi dolayısıyla açamadığını beyan ettiğinden, gerekirse emniyet güçlerine veya bizlere haber vermesi maksadıyla Bankamıza ait bir hattı içeren telefon da kendisine teslim edilmiştir" denilmişti.

Seçil Erzan mahkemeye kullandığı telefonları teslim ediyor. Ama asıl önemli olan para toplarken kullandığı telefon hattında yer alan görüşme ve mesajlaşma trafiği. Telefonun sim kartı kırıldığı için mahkeme iPhone'a müracaat ederek, iCloud'da saklanan bilgileri talep edecek.

ICLOUD ŞİFRESİ

Edindiğim bilgiye göre Seçil Erzan, bu telefonun iCloud şifresini mahkemeye iletmiş. Bu gelişme soruşturmanın hızla ilerlemesi açısından önem taşıyor. Mahkemenin bunu Siber Suçlar'a gönderdiği söyleniyor. Siber Suçlar bu işi çözer ama gerekirse iPhone'a müracaat edip, buluta yüklenen görüşme ve yazışmalara da ulaşılabilir. iCloud'daki bilgilere ulaşıldığı takdirde Seçil Erzan'ın parasal ilişkilerine ulaşılacak.

PARA NE OLDU

SEÇİL Erzan'ın hazırladığı tabloda, yüksek getirili fon adı altında futbolculardan 45 milyon dolar topladığı gözüküyor. Erzan bu paraların bir kısmını ödemiş, tefecilere ve bazı spor adamlarına ise fazlasıyla ödeme yapmış. Ama yine de ortada kimine göre 13 milyon dolar kimine göre ise 20 milyon dolar yok. Bu para ne oldu?

GİZLİ TANIK

Mahkemeye müracaat eden bir gizli tanık, Seçil Erzan'ın parayı üst düzey bir bankacıyla birlikte İsviçre'ye kaçırdığını söylüyor. Elbette ki mahkeme Seçil Erzan'ın yurtdışına giriş-çıkışını inceleyecektir. Ben de bir ara Bulgaristan'a günlük olarak gidip gelen, her defasında başka bir aracı kullanan Ali Yörük'ün paraları Bulgaristan'a kaçırabileceği ihtimali üzerinde durmuştum. Seçil Erzan, Ali Yörük'ün kendisinden fazla para aldığını söylüyor. Ali Yörük kendi tahsil ettiği parayı da Bulgaristan'a çıkarmış olabilir deniliyor. Ama bu İsviçre işi önemli. İsviçre'ye birlikte gittiği üst düzey bankacının kimliği çok daha önemli. Netice itibarıyla ortada buharlaşan 20 milyon dolar gibi bir para var.

KORKTUĞU KİŞİ

Seçil Erzan'ın mahkemede, "Korkuyorum. İsmi kesinlikle vermek istemiyorum" dediği gizemli kişinin kim olduğu merak ediliyor. Hürriyet'ten Musa Kesler, Kapalıçarşı etrafında tefecilik yapan isimleri gündeme taşıdı. Yine tekrar altını çizerek söylüyorum. Eğer Seçil Erzan'a yeterince güvence sağlanırsa mahkemeye bu kişinin ismini verebilir. Eğer bu isim ortaya çıkarsa yurtdışına kaçırılan para dahil olmak üzere birçok gizli kapaklı ilişki aydınlatılabilir.

FATİH TERİM BU İŞİN NERESİNDE

SEÇİL Erzan'a Denizbank'ta hazırlatılan tabloda; Fatih Terim'in 700 bin dolar verip 1.5 milyon dolar aldığı yer alıyor. Seçil Erzan da mahkemede, "İstediği para çok, çok, çok fazla olmaya başladı. Bana 300 bin dolar ödedi" demişti. Mahkeme başkanının, "Bu 300 bin doları size kim verdi?" sorusu üzerine Seçil Erzan, "Bu kişi Fatih Terim'dir" yanıtını vermişti.

TERİM'İN ESKİ AVUKATI ANLATIYOR

Fatih Terim'in futbolcularla birlikte gittiği Hakan Ateş'in yanında, "Erzan'ın yaptıklarını anlamıyorum. Kaybım olmakla beraber miktarını bilmiyorum" diye konuştuğunu Denizbank'ın açıklamasından öğrenmiştik. Seçil Erzan'ın sevgilisi ve Terim'in de bir dönem avukatı olan Candaş Gürol, "Terim'in evine gittiğimizde bana Seçil Erzan'ın fonlarına para yatırdığını söyledi. Bununla birlikte kızı Buse Terim, yeğeni Terim Arcan ve damadı Volkan Bahçekapılı'nın da aynı fona para yatırdığını söyledi" demişti.

Sır bu işin neresinde?

Türk futboluna yıllarca emek veren Fatih Terim artık konuşmalı ve ismi etrafında oluşan bu spekülasyonlara bir son vermeli. Yoksa zaten iCloud şifresi bulunan telefondan elde edilecek bilgiler Terim'i konuşmak zorunda bırakabilir.

SEÇİL ERZAN'A 'ZİMMET' BASKISI

ÖNCE Seçil Erzan'ın ifadesinden bir bölüm aktarmak istiyorum. "9 Nisan'da beni korumalar eşliğinde Zincirlikuyu'daki Denizbank Genel Müdürlüğü'ne götürdüler. Koluma serumlar takılarak bana bu işi banka dışında yaptım diye söyledirdiler" diyor. Erzan devam ediyor: "9 Nisan Pazar günü, akşam saatlerinde bu sefer Hakan Ateş bankaya geldi. Bulunduğumuz toplantı salonuna girerek, 'Kızım biz zaten insanların parasını vereceğiz ama ortada bir enkaz var, kimden ne aldıysan söyle zaten bu bir zimmet değil, zimmet olsa sen yıllarca içeride çürürdün. Bu sebeple de kendin banka dışında ne aldıysan onları söyle, sen bizi koru biz de seni koruruz' dedi."

DENİZBANK'IN DİLEKÇESİNDE

Benim bu iş zimmettir diye bir iddiam yok. Ayrıca bu kararı verecek olan merci gazeteciler değil. Sadece habercilik açısından önemli olan bir çelişkiye dikkat çekmek istiyorum. Denizbank'ın avukatları Murat Özcanlı ve Ramazan Erkut Alperen, 7 Nisan 2023 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na Seçil Erzan hakkında yurtdışına çıkış yasağı konulmasını talep ediyorlar. Avukat Murat Özcanlı'nın imzasını taşıyan dilekçeye elyazısı ile eklenen bir iddia yer alıyor. Avukat Özcanlı elyazısı ile eklenen cümleyi paraf ediyor. Dilekçede "Somut olayda aynı zamanda zimmet suçu şüphesi bulunmaktadır" deniliyor. Zaten mahkeme de bu talep üzerine Seçil Erzan'a yurtdışına çıkış yasağı getiriyor.

İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA

MÜSTEKİ : Denizbank A.Ş.

VEKİLİ : Av. Murat Özcanlı

Av. Ramazan Erkut Alperen

Büyükdere Cad. No:141 34394 Esentepe-İSTANBUL

ŞÜPHELİ : 1. Seçil Erzan

2. Sıvıtlığınızca tespit edilecek şüpheliler

KONU : Bankamız Levent Şube Müdürü hakkında bankamıza yapılan ihbar kapsamında soruşturma yapılarak Şüpheli hakkında şimdilik yurt dışına çıkış yasağı koyulması talebini içerir.

ACIKLAMALAR:

Şüpheli Seçil Erzan Müvekkil Banka "Levent Büyükdere Caddesi Şubesi" Şube müdürü olarak görev yapmaktadır.

Gün içerisinde müvekkil Banka'nın 229812 müşteri numaralı müşterisi Bülent Çeviker'in (TCKN:26698987768) avukatı tarafından bankamıza ulaşılmıştır. Müşteri avukatı, Şüpheli Seçil Erzan'ın müşteri Bülent Çeviker'den 31.03.2023 tarihinde kişisel güven ilişkisine dayanarak 2.000.000-USD'yi kendi parasını değerlendirmesi amacıyla elden alarak 03.04.2023 tarihinde 3.000.000-USD olarak iade edeceğini bildirdiğini bunun karşılığında da müşteriye yazılı bir evrak verdiğini ancak Şube müdürüne ulaşılmaya çalışılsa da ulaşılamadığını bildirmiştir.

Tarafımıza gelen bu bildirim ile Şüpheli Seçil Erzan'a ulaşılmaya çalışılmış ancak ulaşılamamıştır. Mesai saatleri olmasına rağmen görevi başında olmayan ve nerede olduğu tespit edilemeyen şüphelinin, bankamız müşterisinin elden teslim ettiğini beyan ettiği parayı alarak müşterimizi dolandırdığı düşünülmektedir. Söz konusu eylemin güveni kötüye kullanma ve dolandırıcılık suçlarını oluşturma ihtimali bulunmaktadır. Bankamız teftiş kurulunca rapor hazırlanmasını takiben detaylı beyanlarınız Sayın Savcılığımıza sunulacaktır. Somut olayda aynı zamanda zimmet suçu şüphesi bulunmaktadır.

Bankamız ilgili birimlerince iddia soruşturulmaktadır. Bu hususta hazırlanacak rapor ve deliller Sayın Savcılığımıza sunulacaktır. Ancak şüphelinin kurvetli suç şüphesinin varlığı nedeniyle hakkında yurt dışına çıkış yasağı konulmasının talep edilmesini talep etmek gereği hasıl olmuştur.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda arz ve izah ettiğimiz yine re'sen gözetilecek nedenlerle; Şüpheli hakkında tahkikat başlatılarak hakkında şimdilik yurt dışına çıkış yasağı tedbiri alınmasını vekâleten saygı ile talep ederiz. 07.04.2023

Şüpheli hakkında yakalama kararı verilmesini talep ed

Müsteki Denizbank A.Ş. Vekilli

Av. Murat Özcanlı

Esfender KORKMAZ

Üçüncü çeyrek büyüme analizi

2023 üçüncü çeyrek (Temmuz-Ağustos-Eylül) döneminde Gayri Safi Yurt İçi Hasıla geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,9 oranında büyüdü. 2022 yıl aynı çeyrekte büyüme oranı yüzde 4,1 olmuştu.

Yine GSYH bir önceki çeyrek olan, 2023 ikinci çeyreğine göre de yüzde 0,3 oranında büyüdü.

OECD 2023 küresel büyüme oranını yüzde 2,9 olarak tahmin ediyor. 2023 üçüncü çeyrekte Çin'de büyüme yüzde 4,9 ve Meksika'da 3,3 oldu. Dünya ile karşılaştırsak Türkiye'nin yüzde 5,9 büyümesi başarıdır. Elbette büyüme kadar istikrarlı büyüme de önemlidir.

Bugünkü koşullarda, istikrarlı büyüme sağlamak zor görünüyor. Zira; demokratik ve hukuki altyapı sorunu var, güven yok, yatırım ortamı yok. Dahası üretimde ithal girdi oranı yüksek olduğu için Türkiye cari açıkla büyümek zorundadır.

Sektörler itibarıyla;

Tarım sektöründe büyüme yok. Bu durum gıda ithalatı ve dış ticaret açığının artmasına neden olur.

Sanayi sektöründe geçen sene aynı çeyrekte eksi büyüme vardı. Bu sene yüzde 5,7 büyüme oldu. Bu büyümede geçen yılın eksi 1,1 büyümesinin baz etkisi de var.

Sektörler içinde en fazla büyüyen sektör inşaat sektörü oldu. İnşaat sektöründe geçen sene aynı dönemde eksi 13,6 oranında daralma vardı. Bu seneki yüksek büyümenin bir nedeni baz etkisi, bir nedeni de Güneydoğu'daki depremdir.

Deprem nedeniyle hem inşaat faaliyetleri arttı; hem de hasar kaldırma, riskli binaları yıkmak da büyümeye yansıdı. Çünkü hasar kaldırma ve riskli binaları yıkmak için makine ve insan çalıştı. Bu çalışmalar ile katma değer yaratıldı ve büyüme arttı.

Net bir örnek vereyim; Bir binayı yıkarsanız servet kaybı olur. Ama aynı zamanda bu binanın yıkılmasında makine ve işçi çalışır. Bunlara yapılan ödemeler katma değer ve büyümeye yansır.

Bu nedenle bir ülkenin kalkınması için büyüme gerekli ve fakat aynı zamanda yaratılan katma değer dağılımı ile büyümenin refah artışına yol açması gerekir. Binanın yıkılması refah artışı yaratmaz.

Kalkınma büyümeyi de içine alır ve fakat kalkınmanın temel kuralı sosyal değerlerin iyileşmesi ve insani gelişmenin sağlanmasıdır.

Finans sektörü üçüncü çeyrekte geçmiş yıllardaki yüksek büyümeyi sağlayamadı. Nedeni Merkez Bankası'nın bankaları kur korumalı mevduattan çıkışa ve eksi reel faizli devlet iç borçlanma senetleri almaya zorlamasıdır.

3. ÇEYREK SEKTÖRLERDE BÜYÜME		
	2022	2023
1.TARIM	3,7	0,3
2.SANAYİ	-1,1	5,7
(İMALAT)	1,8	6,2
3.İNŞAAT	-13,6	8,1
4.HİZMETLER	8,2	4,3
(FİNANS)	23,5	51

Harcama yöntemi ile GSYH'da büyümeyi yine toplam talep etkiledi. Hane halkı tüketimi yüzde 11,2 oranında büyüdü.

Tüketim artışının iki kaynağı var; Birisi popülist politikalar, bütçeden hane halkına yardım I ve II başlıkları altında dağıtılan karşılıksız paralardır. Diğeri de faizlerin enflasyonun altında kalmış olması ve halen eksi reel faizin devam etmesidir. Bu nedenle TL'den kaçış tüketimi artırmıştır.

Cari açıkla büyüme sorununa gelince; Büyümenin her zaman ve her ülkede cari açık yarattığını söylemek doğru olmaz. Bunun en iyi örneği Çin'dir. Çin birkaç yıl öncesinde dünyanın en yüksek büyüme hızına sahip bir ülkedir. Buna rağmen sürekli cari fazla vermiştir.

Türkiye'nin cari açısız büyümesi için üretimde kullandığı ithal girdi oranını düşürmesi gerekir. Bunun için de yatırımlara yüksek teşvik vermelidir. Gerekirse geçici olarak ithal girdi yerine ara malı üretmek için devlet piyasaya girmelidir. O zaman hem dış açıklarımız azalır, hem de daha yüksek büyüme sağlarız.

İbrahim Kahveci

Kandırıldınız!

Seçil Erzan 3-5 futbolcuyu kandırdı diye yer gök inliyor.

Asıl kandırılan sizsiniz..

Asıl parasını kaybeden sizsiniz.

Asıl geleceğini kaybeden sizsiniz...

Ne diyorlardı... “Ortada Nass var, sana bana ne oluyor”

“**Faiz düşecek üretim patlayacak.** Faiz düşecek ve üretim artışı ile cari açık kapanacak. Kısaca Üretim-Yatırım-İstihdam-İhracat ve Cari Fazla.

Bakın ne oldu?

Son 2 yılda, yani aşırı negatif faiz döneminde

GSYH %11,9 arttı... Sanayi üretimi ise sadece %5,2 artış gösterdi.

Peki üretimin yerine ne arttı? Tabii ki tüketim...

Hemen söyleyeyim 2021-III-2023-III dönem (yıllıklandırılmış veri) **tüketim artışı tam yüzde 38,0...** Bakın bu reel tüketimdir. Yani 100 birim mal yerine 138 birim mal tükettik anlamına gelir.

Gelir artmadığına göre tüketimi ne ile finanse etmişiz? Elbette kredi ile... **Sanayi büyümesi %5,2’de kalırken finans büyümesi %33,7’ye ulaşıyor.**

Hani YERLİ-MİLLİ söylemler ile sömürgecilere karşı duruş sergileniyordu ya... Tam bir yalanmış.

Nasıl mı?

01.12.2023

Faizler aşırı negatife düşürülünce kimin malını tüketmişiz? Elbette o sömürgeci dedikleri ecnebilerin. Yani emperyalistlerin tüketicisi olmuşuz. Böylece dış ticaret açığı 40-50 milyar dolar aralığından 100-120 milyar dolar aralığına sıçramış. Tüketim malı ithalatı da rekor kırarak 20 milyar dolar seviyelerinden rekor kırarak 45 milyar dolara ulaşmış.

Nasıl ama ... Çok iyi değil mi?

Bakın burada yaşananlar bir maliyet içermese mesele yok. Yani **yedik-içtik ve hesap ödeme zamanı geldi.**

Asıl mesele burası.

Seçimden önce yalancı cennet kuruldu ve o yalancı cennette oylar verildi.. Şimdi hesap zamanı.

Aldığımız borçlar ödenecek

Döviz ihtiyacı giderilecek ve kemerler sıkılacak.

2018 seçimlerine giderken de benzeri yapılmıştı. Nitekim Haziran 2018 seçimden sonra faizler artırılıp kemerler sıkılmış ve 2 milyon 252 bin lise ve altı eğitimliler işini kaybetmişti.

Bu sefer ne olacak?

Kemerler sıkılırken kimler işini kaybedecek?

Bekleyip göreceğiz ama maliyeti ödeyecek olanlar nasıl bekleyecek?

Bizler, yani bu ülkenin iktisatçıları bu olacıklara karşı uyarılarda bulunurken bizlere “Londra tefecileri, yabancı sömürgecilerin Türkiye temsilcileri vs vs” deniliyordu.

Şimdi tam da bu ülkenin gerçek iktisatçıların dedikleri yaşanıyor. Yani **iktisatçılar kandırılmadı ama oy verenler çok güzel kandırıldı.**

Zaten asıl faturayı da bu oy verenler ödeyecek. Geçmiş örnek bunu gösteriyor.

Günlerdir söylediğim sözü tekrar edeyim: 3-5 futbolcunun saadet zincirine bakarak nasıl ahmaklık yaptıklarına üzülmeyin. Asıl makro ekonomide sanal bir yapı ile sahte

cennet yaratılarak tüm toplumun düştüğü duruma bakın... Ve bu kemer sıkma döneminde kimlerin nasıl zorluklara düşerek acı çekeceklerini düşünün.

Asıl mesele burada.

